

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/71/2019
Identifikačné číslo spisu: 8118011797
Dátum vydania rozhodnutia: 05.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8118011797.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na neverejnom zasadnutí konanom 5. februára 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Y. L. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného Y. L. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4To/12/2019 z 23. mája 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) rozhodol rozsudkom z 28. januára 2019, sp. zn. 33T/101/2018 tak, že obvineného Y. L., nar. XX. J. XXXX v Y., trvale bytom O. XXX, t. č. v ÚVV a ÚVTOS Prešov (ďalej aj len „obvinený“) uznal vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, ktorých sa dopustil na tom skutkovom základe, že :

- dňa 18. marca 2018 v čase okolo 04.30 hod. nezisteným spôsobom prekonal oplotenie pozemku rodinného domu v obci O. na č. d. XX, okres Prešov, kde využil momentálne otvorených vchodových dverí do domu, do ktorých práve vchádzal D. X., nar. XX. T. XXXX, bytom O.. XXX, na ktorého namieril dlhú strelnú zbraň nezisteného typu a značky, spolu s ním takto vošiel do chodby, kde zbraň namieril aj na tam prítomného S. T. O., nar. XX. T. XXXX, bytom O.. XX, od ktorého pýtal peniaze, kde keď mu D. X. odpovedal, že žiadne peniaze nemá, chytil do ruky lopatu a zahnal sa ňou na D. X., no následne ju hneď položil, následne oboch nasmeroval, aby išli do prednej izby, pričom od S. T. O. stále pýtal peniaze, kde zo stola v prednej izbe zobral dve 5 (päť) euróvé bankovky a potom z miesta ušiel, čím tak S. T. O. spôsobil škodu vo výške 10 (desať) Eur, uvedeným spôsobom konal, aj keď videl a vedel o tom, že poškodený S. T. O. je osoba vyššieho veku, od ktorej možno očakávať, že bude klásť menší odpor a slabšiu odvetu, čím by došlo k umocneniu účinku trestného činu zo strany útočníka voči poškodenému, pričom k poškodeniu zdravia osôb nedošlo.

Za to súd prvého stupňa obvinenému uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j, § 37 písm. h) Trestného zákona a napokon § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov; podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodujúci na podklade odvolania podaného prokurátorom v neprospech obvineného, ako aj odvolania podaného obvineným, rozhodol rozsudkom, sp. zn. 4To/12/2019 z 23. mája 2019 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o treste; podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov; podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Postupom podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Proti vyššie označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie, a to s poukazom na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) [zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu] a písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že obvinený svoju dovoláciu argumentáciu odvodzuje od troch podstatných okruhov. Úvodom zvýraznil, že v konaní vyšli najavo dôvodné pochybnosti o tom, že sa skutku nedopustil on, ale úplne niekto iný, čo dosvedčila v konaní predchádzajúcom podaniu dovolania jeho priateľka. Tá za týmto účelom podstúpila aj vyšetrenie na polygrafe (detektore lži), pričom ďalej konštantne v tomto smere vypovedala. Ak by si obvinený nebol istý svojou nevinou, istotne by za toto vyšetrenie nezaplatil. Následne obvinený označil kľúčový dôkaz - čiernu kuklu, na ktorej sa našla jeho DNA - za nepresvedčivý, nakoľko dotknutú kuklu priniesla vyšetrovateľovi jeho vtedajšia priateľka spolu s jeho iným oblečením. Preto sa jeho DNA mohla na kuklu preniesť práve z tohto jeho iného oblečenia, o čom svedčí fakt, že sa našla iba na vonkajšej strane kukly. Odvolací súd napriek tomu založil rozhodnutie o vine obvineného len na domnienke o tom, že si ju predsa mohol nasadiť aj naopak, čo je v príkrom rozpore s istotou súdu pri ukladaní trestu odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov. Ďalej obvinený pomerne obsiahlym spôsobom polemizoval s postupom vo veci skôr konajúcich a rozhodujúcich súdov vo vzťahu k hodnoteniu takto získaného dôkazu - čiernej kukly. Rovnako zdôraznil, že v čase spáchania skutku uňho absentoval akýkoľvek motív dopustiť sa predmetného trestného činu, o čom svedčia jeho osobné, rodinné a majetkové pomery. Takisto nie je pravdou, že by povedal pri páchaní skutku poškodenému, že „to máš za tie pulky“, nakoľko žiadne pulky (morcky) nechoval. OČTK sa napriek tomu nezaoberali inými alternatívami spáchania skutku, čím porušili tak vyšetrovaciu zásadu, ako aj zásadu in dubio pro reo. Okrem toho, výpoveď svedka X. vyhodnotili v neprospech obvineného napriek tomu, že ide o osobu notorického alkoholika. Vykonaným dokazovaním sa takisto nepodarilo identifikovať zbraň, ktorú mal mať obvinený pri sebe. Čo sa potom závažného porušenia práva obvineného na obhajobu týka uviedol, že spočiatku si obhajcu nezvolil, nakoľko bol presvedčený o svojej nevine; keďže však bol skutok od počiatku právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin lúpeže, existoval u neho napriek uvedenému dôvod povinnej obhajoby. Obvinený rovnako namietol aj skutočnosť, že súd prvého stupňa vo veci nevykonal tzv. kontrolné znalecké dokazovanie napriek tomu, že v konaní pred súdom prvého stupňa obvinený predložil znalecký posudok Y., ktorý spochybnil závery obsiahnuté v znaleckom posudku R..

S poukazom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade ním podaného dovolania rozhodol tak, že:

- podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4To/12/2019 z 23. mája 2019 bol porušený zákon v § 2, § 284 ods. 1, § 285 a § 319 Trestného

poriadku, pričom

- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4To/12/2019 z 23. mája 2019 ako aj rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 33T/101/2018 z 28. januára 2019, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a napokon,

- postupom podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikáže Okresnému súdu Prešov, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej len „prokurátor“). V podanom vyjadrení k dovolaniu obvineného v podstate skonštatoval, že tak obvinenému, ako aj jeho obhajcovi boli od počiatku trestného konania garantované riadne podmienky na uplatnenie práva obvineného na obhajobu; z toho dôvodu nemožno hovoriť o naplnení dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Čo sa dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku týka uviedol, že vina obvineného bola riadne preukázaná v konaní pred súdmi v spojení s výsledkami prípravného konania. Súdmi ustálený skutok obsiahnutý v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa bol náležite právne kvalifikovaný. Z odôvodnenia podaného dovolania je navyše nesporné, že obvinený namieta hodnotenie dôkazov skôr konajúcimi a rozhodujúcimi súdmi, čo nezakladá žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, resp. podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol na verejnom zasadnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako dovolací súd z hľadiska procesných podmienok pre podanie dovolania konštatuje, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku); po vykonaní takto vymedzeného formálneho prieskumu prípustnosti podaného dovolania však dospel k záveru, že dovolanie obvineného Y. L. zjavne nie je dôvodné, a to riadiac sa nasledovným:

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Ďalej je potrebné doplniť, že právo na obhajobu je zakotvené v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v článku 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd i v článku 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru a v neposlednom rade v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371

ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu, a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu. Tento dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať len vtedy, ak právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom.

Zásada „práva na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany a ochranou práv obvineného.

Zásada „práva na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Naviac konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu, a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to spravídla znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Z argumentácie obvineného obsiahnutej v podanom dovolaní vyplýva, že existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odôvodnil s poukazom na dva rozhodujúce okruhy skutočností a síce, že si ihneď po začatí trestného konania nezvolil obhajcu, nakoľko ho o nepotrebnosti takéhoto postupu utvrdil vyšetrovateľ a to napriek tomu, že v jeho trestnej veci boli nepochybne naplnené zákonom stanovené podmienky povinnej obhajoby. Za ostatné porušenie jeho práva na obhajobu závažným spôsobom potom obvinený označil postup vo veci skôr konajúcich a rozhodujúcich súdov, keď tieto nevykonali kontrolné znalecké dokazovanie s poukazom na dva rozdielne znalecké posudky, ktoré boli predložené v konaní predchádzajúcom podaniu dovolania.

Najvyšší súd poznamenáva, že vo vzťahu k prvej skutočnosti zjavne uniklo pozornosti obvineného, že v predmetnej trestnej veci došlo k začatiu trestného stíhania postupom podľa § 199 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona zo spáchania ktorého bol následne obvinený aj právoplatne odsúdený. V žiadnom prípade sa teda nejedná o obzvlášť závažný zločin, ktorý by s poukazom na § 37 ods. 1 písm. c) Trestného zákona zakladal vznik povinnej obhajoby.

Najvyšší súd musí zároveň zdôrazniť, že obvinený bol nielen počas celého konania pred súdom, ale aj počas prípravného konania (nakoľko bol po vznesení obvinenia prakticky okamžite vzatý do väzby) od počiatku zastúpený zvoleným obhajcom. Obvinený spolu s obhajcom mali následne počas priebehu

trestného konania plne zaručenú realizáciu im svedčiacich obhajobných práv tak, ako je predpokladané v dotknutých ustanoveniach Trestného poriadku. Z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu je pritom zrejmé, že tieto uvedené práva tak obvinený, ako aj jeho obhajca aktívne využívali a s ich námietkami sa vo veci skôr konajúce a rozhodujúce súdy náležite vysporiadali a premietli ich následne do odôvodnenia rozhodnutí vo veci samej.

Čo sa potom druhého okruhu dovolacích námietok obvineného, a síce nevykonania kontrolného znaleckého dokazovania týka, k tomu najvyšší súd najprv vo všeobecnosti konštatuje nasledovne:

Najvyšší súd musí úvodom obvinenému pripomenúť, že do práva strany trestného konania na spravodlivý proces nepatrí rovnako aj právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04). Tiež si treba uvedomiť, že súd nie je povinný vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, lebo v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 2 ods. 11 Trestného poriadku má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

Naviac súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale v dôsledku zákonnej koncentrácie ich navrhli po lehote uvedenej v § 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku). Najvyšší súd síce môže obvinenému prisvedčiť v tom, že rozhodnutie súdu o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania môže za istých okolností predstavovať porušenie práva na obhajobu, avšak stane sa tak napríklad vtedy, ak súd nevysvetlí, resp. vôbec neodôvodní v uznesení o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku (ktoré sa spravidla vyhlási a zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí a písomne nevyhotovuje) zrozumiteľným, úplným a presvedčivým spôsobom nadbytočnosť a nepotrebnosť doplnenia dokazovania za súčasnej existencie iných skutočností naznačujúcich, že celé konanie bolo vedené neobjektívne a zjavne nerešpektovalo pravidlá spravodlivého procesu. Len v takom prípade by bolo možné konštatovať porušenie práva na obhajobu obvineného tzv. arbitrárnym rozhodnutím súdu podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku.

V posudzovanej trestnej veci je v tejto súvislosti relevantný obsah odôvodnení rozsudkov skôr vo veci konajúcich a rozhodujúcich súdov. Najmä z rozsudku odvolacieho súdu spoľahlivo vyplýva, že odvolací súd sa (čo sa zisteného skutkového stavu týka) v úplnostiach stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s tam obsiahnutými právnymi úvahami. O tom svedčí aj skutočnosť, že odvolací súd v celosti odkázal na skutkový stav zistený pred súdom prvého stupňa, pričom ho podrobným a detailným spôsobom zrekapituloval. Rovnako zvýraznil správnosť, podrobnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu, ktorý následne precízne ilustroval a čo do vysvetlenia ďalej doplnil, v dôsledku čoho vyslovil absolútnu zhodu so zisteným skutkovým stavom tak, ako tento zistil súd prvého stupňa. Z vymedzenej časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je potom pre účely rešpektovania práva obvineného na obhajobu zreteľné a jasné, prečo nepovažoval doplnenie dokazovania v obvineným naznačovanom rozsahu za potrebné.

V nadväznosti na už skôr uvedené, najvyšší súd aj vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku konštatuje, že nevyhovenie požiadavke obvineného na ďalší postup súdu pri dokazovaní podľa jeho predstáv nepredstavuje negatívne ovplyvnenie práva obvineného na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) a práva na obhajobu (osobitne) tak, aby najvyšší súd mohol vysloviť naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z postupu orgánov činných v trestnom konaní, ale i súdov nižších stupňov počas celého doterajšieho trestného konania naviac žiadnym spôsobom nevyplýva, že by tieto neprejavili rešpekt k právam obvineného, najmä v súhrne k právu na spravodlivý proces a konanie uskutočňovali účelovo v jeho neprospech.

Preto najvyšší súd uzatvára, že nezistil v postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdov nižších stupňov porušenie práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom. Z toho dôvodu nemohol konštatovať ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a argumentáciu obvineného v súvislosti s dotknutým dovolacím dôvodom preto odmietol ako nedôvodnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

K citovanému dôvodu dovolania je potrebné úvodom poukázať na jeho výslovné gramatické znenie a to konkrétne, že v dovolacom konaní nie je dovolací súd oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku) - samozrejme vyjmúc takú procesnú situáciu, ak je osobou podávajúcou dovolanie minister spravodlivosti v rámci jeho dispozičnej právomoci zverenej § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd v dôsledku uvedeného zo skutkového hľadiska hodnotiť len pomerne izolovaným prístupom. Inak povedané, prieskumná právomoc najvyššieho súdu je koncentrovaná na to, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené (právne kvalifikované) v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

V dovolacom konaní na podklade mimoriadneho opravného prostriedku v zásade nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Výnimkou je len už naposledy označené ustanovenie Trestného poriadku upravujúce odlišnosti spočívajúce v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti. Je tomu tak z dôvodu, že otázka vykonaného dokazovania tak z pohľadu jeho úplnosti, ako aj správnosti jeho hodnotenia predstavujú otázky upravené normami procesného práva, ktoré nie sú hmotnoprávnej povahy.

Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na citované nemôže najvyšší súd teda ani ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie, nakoľko uvedená činnosť je doménou konania pred súdmi nižšej inštancie. O to viac, ak je dovolanie prípustné proti už právoplatným rozhodnutiam súdu za účelom možnosti nápravy v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení a nie revízie a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy nižších stupňov, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania (výnimkou je len už zmieňovaný dôvod dovolania dostupný iba pre ministra spravodlivosti).

Čo sa potom samotnej obsahovej argumentácie obvineného obsiahnutej v podanom dovolaní vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku týka, najvyšší súd musí skonštatovať, že tento je síce správne uplatňovaný z formálneho hľadiska, no ide výlučne o námietky rýdzo skutkového charakteru. Pokiaľ obvinený v podanom dovolaní neuvedie námietku právneho charakteru, nie je pri viazanosti uplatnenými vecnými námietkami (a nie dôvodmi dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) nielen povinnosťou, ale ani možnosťou dovolacieho súdu sa následne akokoľvek vyjadrovať k otázke samotnej správnosti právnej kvalifikácie ustáleného konania.

Z obsahu podaného dovolania je však vo svetle skôr uvedeného zrejme - aj keď treba zároveň povedať, že uvedené je žiaľ pomerne častým javom najvyšším súdom posudzovaných dovolaní - že obvinený vôbec nerozlišuje skutkové námietky od námietok právnych. Výlučne právne námietky by pritom bolo možné považovať za relevantné, a teda bolo by potrebné sa nimi zo strany konajúceho dovolacieho súdu zaoberať. Bezprostredným následkom uvedeného je okrem iného to, že podané dovolanie (mimoriadny opravný prostriedok) je koncipované tak vecne, ako aj obsahovo ako len ďalšie odvolanie (riadny opravný prostriedok). Priamym prejavom takto opísaného obsahu podaného dovolania je následne skutočnosť, že obvinený len ďalej pokračuje vo svojej obhajobe, bezvýnimočne opakuje námietky predložené v predchádzajúcom konaní a napokon vôbec neprihliada na právnu konštrukciu ním uplatňovaného dôvodu dovolania.

Povedané inými slovami, obvinený podaným dovolaním namieta nedostatky, resp. „medzery“ v skutkových zisteniach, ktoré ustálili vo veci skôr činné súdy. Takéto pochybenia obvinený odvodzuje od nesprávneho postupu súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu vo vykonanom hodnotení dôkazov, pričom k nim uvádza svoju vlastnú interpretáciu a rovno niekoľko rôznych alternatív spáchania skutku. Napokon sa prirodzene domáha výlučne pre neho pozitívnej zmeny skutkových záverov, čo by viedlo ku konštatovaniu, že stíhaný skutok nespáchal a to napriek tomu, že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru. Nosný motív argumentácie obvineného by mohol byť výstižne charakterizovateľný ako: „Nakoľko sa tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd dostatočne nezaoberali niektorými inými a pre mňa priaznivejšími alternatívami vysvetľujúcimi ako došlo ku skutku, mal som správne byť oslobodený spod obžaloby s poukazom na zásadu in dubio pro reo“.

Priam učebnicovým príkladom je v tejto súvislosti už vyššie podrobne opísaná polemika obvineného s hodnotením dôkazu - čiernej kukly, ktorú mal nasadenú počas spáchania skutku. Skutočnosť, že na nej bola nájdená stopa jeho DNA hodnotí zo svojho (a pochopiteľne pre neho priaznivejšieho) uhla pohľadu, k čomu predostiera niekoľko eventualít, ako k prenosu dotknutej stopy na jeho kuklu mohlo dôjsť a od čoho odvíja ďalšie (aj keď úplne nesúvisiace) právne následky, ktoré ak by skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy dostatočne vzali do úvahy, dospeli by k záveru o tom, že sa nepodarilo preukázať, že skutok skutočne spáchal obvinený. V totožnej rovine sa pohybuje aj ďalší kľúčový argument obvineného, a to síce týkajúci sa absencie motívu k spáchaniu skutku, resp. jeho poukazovanie na nedostatočné preukázanie subjektívnej stránky trestného činu a spôsobenia následku obsiahnutého v konkrétnej skutkovej podstate trestného činu.

Subjektívna stránka trestného činu je ako vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu (pre účely posúdenia existencie zavinenia) preukazovaná zásadne na základe konkrétnych skutkových okolností, ktoré ako je zrejmé z vyššie vyjadreného, v konaní o dovolaní nie je možné preskúmať (samozrejme znova okrem už označenej procesnej situácie, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti v tam uvedenom rozsahu uplatniteľných dovolacích námietok).

Najvyšší súd si takisto neosvojil ani argumentáciu obvineného ohľadom nestotožnenia zbrane, ktorú použil pri spáchaní skutku. V tejto súvislosti možno odkázať na str. 18, odsek druhý a tretí odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, podľa ktorého pre naplnenie sprísňujúceho kvalifikačného znaku posudzovanej skutkovej podstaty, spáchanie činu so zbraňou podľa § 138 písm. a) Trestného zákona k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona v danom prípade postačovalo už aj len to, čo obaja svedkovia prepadnutia opísali zhodne, že potom, čo mal obvinený na nich po vstupe do domu mieriť so zbraňou a žiadať od poškodeného peniaze, mal sa na oboch zahnať lopatou, ktorá bola opretá ihneď za dverami vstupných dverí do domu (čo zodpovedá aj fotodokumentácii z miesta činu) a po takomto použití lopaty ako veci, ktorou možno urobiť útok voči telu dôraznejším tak, ako to predpokladá § 122 ods. 3 Trestného zákona. Najvyšší súd sa bezvýhradne stotožnil s takto formulovanou argumentáciou odvolacieho súdu a ďalej na ňu v úplnosti odkazuje.

S poukazom na konštatovania najvyššieho súdu podrobne uvedené vyššie, stačí k takto koncipovanému obsahu dovolania uviesť, že najvyšší súd dospel k záveru, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku naplnený nebol.

Nakoľko najvyšší súd nezistil naplnenie žiadneho z obvineným uplatňovaných dovolacích dôvodov, rozhodol o podanom dovolaní riadiac sa vyššie uvedeným tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.